

**Referat fra styregruppemøde
Mandag 11. juni 2012 kl. 10.00 – 12.00
i Skejby**

Til stede:

Søren Brostrøm, Sundhedsstyrelsen
Bjørn Ursin Knudsen, Sundhedsstyrelsen
Inge Krogh Severinsen, Dansk Selskab for Anæstesiologi og Intensiv Medicin
Søren Schwartz Sørensen, Dansk Transplantationsselskab
Pernille van Houten, Rigshospitalet Ledende transplantationskoordinator
Michael Kosteljanetz, Dansk Neurokirurgisk Selskab
Pia Lauenborg, Skejby, transplantationskoordinator
Annette Boe, Odense Universitetshospital, transplantationskoordinator
Stig Hedegaard Kristensen, Nyreforeningen
Gunnar Stensgaard-Andreasen i stedet for Preben Qvist-Sørensen
Helle Haubro Andersen, Dansk Center for Organdonation

Afbud:

Kristjar Skajaa, Aarhus Universitetshospital
Birgitte Bidstrup, Danske Regioner
Jannik Hilsted, Rigshospitalet
Henrik Villadsen, Odense Universitetshospital
Preben Qvist-Sørensen, Hjerteforeningen
Anne Brandt, Danmarks Lungeforening

Dagsorden

1. Orientering om status for aktiviteter jf. årsplan 2012

Helle Haubro Andersen orienterede om:

- Arbejdet med model for automatisk udkald af intensivsygeplejersker ved donormeldinger i Region Hovedstaden og Region Sjælland. DCO har nedsat en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for ledelse og medarbejdere fra Rigshospitalet og regionsygehusene i Region Sjælland. Arbejdet forventes afsluttet ved årets udgang. Indtil videre fortsætter den gældende ordning.
- **Udvikling af undervisningsmaterialer, herunder underviser sitet "lærerværelset".**
Siden februar har det været muligt at anvende undervisningsmaterialet på Lærerværelset. Målgruppen er primært undervisere, som varetager undervisning af sundhedspersonalet i intensivafdelingerne. Materialet er frit tilgængeligt fra DCO's hjemmeside og består blandt andet af filmsekvenser og power point præsentationer, der skal dække donationsforløbet på en intensivafdeling fra donordetektion til de pårørendes afsked med den afdøde. Formålet med materialet er at skabe mulighed for læring og debat om organdonation.
- **Organdonationsdatabasen - registreringer i 2011**
De første data fra 2011 blev gennemgået. Databasens styregruppe drøfter data og anbefalinger d. 20. juni, hvorefter rapporten sendes til kommentering hos intensivafdelingerne. Rapporten forventes offentliggjort september 2012.

DR-dokumentar og presseberedskab

Søren Brostrøm orienterede om informationen fra Aarhus Universitetshospital om tv optagelser til en dokumentarudsendelse om organdonation og transplantation. Informationen er sendt bredt ud. De to udsendelser er foreløbig taget af programmet. Der er udsendt information om, at de planlagte programmer muligvis sendes i august.

Stig Hedegaard orienterede om patientforeningernes presseberedskab i den konkrete sag.

Helle Haubro Andersen orienterede om DCO's strategi for mediehåndteringen i den aktuelle sammenhæng, hvor der bl.a. er samlet en liste over, hvem der kan udtale sig som eksperter inden for forskellige emner inden for området.

Michael Kolsteljanetz orienterede om interview til DR i forbindelse med eventuelle opfølgende udsendelser, og Søren Schwartz Sørensen orienterede om flere henvendelser fra journalister om transplantation af nyrer fra levende donorer

2. Orientering fra studiebesøg i Norge

DCO har besøgt Helsedirektoratet og Universitetssygehuset, Ullevål i april. Formålet med besøget var at få uddybet de tiltag, som man i Norge mener, har bidraget til den øgede donationsrate. Endvidere har man i Norge afsluttet en større udredning af regelgrundlaget for transplantation, obduktion mm, som er udgivet i rapporten "Når døden tjener livet". Rapporten, som er udsendt til styregruppens medlemmer, fokuserer bl.a. på yderligere tiltag, som kan understøtte en forsat øgning af donationsrate i Norge.

Følgende hovedpunkter blev trukket frem fra studiebesøget:

- **Organisation af organdonation og transplantation**

Udredningen "Når døden tjener livet" har bl.a. yderligere anbefalinger om:

- ved lov at pålægge de regionale helsefortak at organisere donationsvirksomheden, så alle potentielle donorer følges op (s. 134)
- at sikre lovgrundlag for at opretholde eller igangsætte behandling alene med henblik på organdonation under forudsætning af samtykke (s. 128 - 129)

- **Befolkningsrettede indsats**

Sundhedspersonalet på Ullevål pegede på at befolkningen og sundhedspersonalet i Norge efter deres opfattelse, ikke betragter organdonation som et overgreb eller en krænkende procedure. Stiftelsen Organdonasjon fremhævede i den sammenhæng deres helt klare strategi for informationen i den befolkningsrettede indsats, som har fokus på transplantationsresultaterne – ikke på død og donation.

- **Donation fra levende givere - nyretransplantation**

Norge har en national målsætning for nyretransplantationer med levende donorer. På mødet med repræsentanter fra Helsedirektoratet blev der givet udtryk for overvejelser om yderligere at fastlægge en politik for, at donation fra afdøde først bør overvejes, når donation fra levende giver ikke er mulig

- **Præhospital / skadestue praksis i forhold til indsats over for patienter med cerebrale skader**

I Norge ses et større antal ældre donorer end i Danmark, hvilket man i Norge til dels forklarer ved den præhospital praksis, hvor der intuberes med henblik på udredning og diagnostik.

3. Kommunikationsstrategi på området for organdonation

Bjørn Ursin Knudsen orienterede fra mødet i ministeriet for Sundhed og Forebyggelse med repræsentanter fra Hjerteforeningen, Nyreforeningen og Danmarks Lungeforening.

Baggrunden for mødet var bl.a., at ministeriet ikke havde bevilliget midler i DCO's budget til udvikling af en kommunikationsstrategi, som foreslået på sidste styregruppemøde. Ministeriet tilkendegav, at der er en arbejdsdeling, hvor DCO's opgaver er centreret mod sygehusene, mens den befolkningsrettede indsats ligger hos Sundhedsstyrelsen. Ministeriet har intet imod, at der udarbejdes en strategi, blot arbejdsdelingen opretholdes.

Stig Hedegaard orienterede om, at det på mødet blev aftalt, at Hjerteforeningen påtog sig at udarbejde et oplæg til en kommunikationsstrategi i samarbejde med DCO og Sundhedsstyrelsen. Denne opgave er efterfølgende overtaget af Nyreforeningen og det blev oplyst, at der er planlagt et møde i regi af transplantationsgruppen d. 28. juni.

4. Orientering fra styregruppens medlemmer

Søren Schwartz Sørensen orienterede om, at man på Dansk Transplantationsselskabs forårsmøde havde behandlet organdonation efter hjertedød og konkluderede på den baggrund, at der i Danmark alene var interesse for at arbejde med dette område fra lungernes side. Søren Schwartz Sørensen udtræder af styregruppen, og Søren Brostrøm takkede for hans arbejde i styregruppen. Dansk Transplantationsselskab repræsenteres fremover af Finn Gustavsson, formand for Dansk Transplantationsselskab,

Inge Severinsen orienterede om, at DASAIMs rekommandation for behandling af voksne organdonorer er under revision, herunder anbefalingerne om behandling af hjertestop hos potentielle donorer. Anbefalingerne vil gå på, at hjertestopbehandling i højere grad skal overvejes, hvis der ikke er medicinske kontraindikationer.

Gunnar Stensgaard-Andreasen spurgte ind til handlingsplanen, som er nævnt i Folketingsbeslutningen. Søren Brostrøm orienterede om, at såfremt der skal konkretiseres en egentlig handlingsplan, er det Sundhedsministeriet, som initierer dette arbejde, og en udmøntning af Folketingsbeslutningen bør i høj grad baseres på arbejdet i DCO.

Lars Ilkjær, ledende overlæge og ansvarlig for transplantationskoordineringen Aarhus Universitetshospital har sendt en skriftlig tilbagemelding som opfølgning på sidste styregruppemøde. Det fremgår heraf, at der ikke er et faldende antal henvendelser fra intensivafdelinger i Midt- og Nordjylland til transplantationskoordinatorerne, og der er derfor ikke behov for yderligere udredning til styregruppen om dette.

5. Næste møde:

Næste møde blev fastlagt til **tirsdag d. 27. november 2012 kl. 12.00 – 15.00 i Sundhedsstyrelsen**. Bemærk at mødet oprindeligt var fastlagt til d. 26. november 2012.

6. Eventuelt

Intet til referat

13. juli 2012

Søren Brostrøm
Mødeleder

/

Helle Haubro Andersen
Referent